Gemeente Amsterdam

Notitie Toepassing Inkoopvoorwaarden VNG voor Diensten en Leveringen

Aan	College van B en W
Van	Mark de Jongh (namens Beheerteam Inkoop Templates)
Kopie aan	n.v.t.
Datum	2025-09-09

Aanleiding

Gemeente Amsterdam hanteert bij haar inkopen zogenaamde Algemene Inkoopvoorwaarden (hierna: AIV). Dit zijn voorwaarden vooraf uitgebreid afgestemd en (juridisch) getoetst zijn. Het toepassen van deze voorwaarden heeft onder andere als voordelen:

- Risicobeheersing : eventuele risico's die betrekking hebben op uit te voeren, kunnen beperkt worden door voorwaarden op te nemen die zien op bijvoorbeeld aansprakelijkheid en garanties.
- Efficiëntie : door het beschikbaar hebben van de AIV, is het niet nodig bij elke inkoop, onderhandelingen te voeren over een groot deel van de voorwaarden.
- Uniformiteit : door dezelfde AIV te gebruiken in de verschillende inkooptrajecten, is er consistentie in de communicatie voor zowel de medewerkers van de gemeente Amsterdam als de contractpartijen.
- Juridische zekerheid : de AIV zijn (ook) juridisch getoetst aan onder andere de Aanbestedingswet en overige richtlijnen en beleid. Hierdoor zal in het geval van een verschil van mening of conflict met de opdrachtnemer, zekerheid zijn over de juridische positie.

Gemeente Amsterdam heeft ervoor gekozen voor Diensten en Leveringen én IT inkopen, een eigen Amsterdamse versie van de AIV op te stellen en te deponeren bij de Kamer van Koophandel. Deze Amsterdamse versies zijn voor het laatste vastgesteld in 2020.

De inkoopadviseurs hanteren deze AIV bij hun inkooptrajecten c.q. aanbestedingen en merken op dat het hanteren van Amsterdamse versies van Algemene Inkoopvoorwaarden, vaak leidt tot een grote hoeveel vragen van (potentiële) opdrachtnemers. Zij zijn vaak niet bekend met onze voorwaarden en pogen dan voor op de cruciale onderdelen van AIV, hun eigen voorwaarden te laten gelden. Als daarvoor ruimte is in het inkooptraject, kan dit zelfs leiden tot onderhandelingen (waarbij ook juristen zijn betrokken).

Daarnaast zijn de Amsterdamse AIV inmiddels vijf jaar oud en op punten gedateerd. Voorbeelden van ontwikkelingen of voortschrijdend inzicht waarvan het raadzaam is dit in de voorwaarden te verwerken zijn onder andere intellectueel eigendom, data en arbeidsvoorwaarden.

Bovenstaande bezwaren kunnen worden opgelost door een breed geaccepteerde set AIV te hanteren. De meest voor hand liggende set is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten opgesteld in samenwerking met gemeenten en marktpartijen. De VNG heeft voor zowel Diensten en Leveringen als IT een AIV opgesteld. Gemeente Amsterdam heeft als lid van de VNG, ingestemd met deze AIV sets.

In deze notitie wordt daarom toegelicht hoe de huidige situatie rond Algemene Inkoopvoorwaarden binnen de gemeente eruit ziet, hoe de gewenste situatie eruit zou zien, welke impact het gebruikt van andere AIV heeft en tenslotte hoe dit gecommuniceerd zou moeten worden.

Het doel is een duidelijk beeld te schetsen teneinde een onderbouwd besluit te kunnen nemen de VNG AIV voor zowel Diensten en Leveringen als IT toe te passen.

Huidige situatie

De Algemene Inkoopvoorwaarden kunnen niet algemeen worden gemaakt dat deze van toepassing zijn op alle mogelijk inkopen. Er wordt onderscheid gemaakt naar een aantal soort inkoop te weten:

1. Diensten en Leveringen
2. Informatie Technologie (IT)
3. Werken

Diensten en Leveringen

Voor de inkoop van Diensten en Leveringen hanteert gemeente Amsterdam momenteel de “Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de gemeente Amsterdam” daterend van 27 mei 2020. Deze AIV zijn vrijwel integraal overgenomen van de toen geldende AIV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Daaraan is een zogenoemd Deel II toegevoegd waarin de gemeente Amsterdam specifieke bepaling heeft opgenomen te weten:

- Integriteitsbeleid
- Ontbinding van de overeenkomst wegens integriteitsschending
- Boete
- Evaluatie
- E-facturatie

Informatie Technologie (IT)

Voor IT inkopen gebruikt de gemeente Amsterdam de “Gemeentelijke inkoopvoorwaarden van IT (GIBIT) van de gemeente Amsterdam” daterend van 27 mei 2020. Ook hiervoor geldt dat gemeente Amsterdam de toen geldende GIBIT van de VNG heeft gebruikt als basis en daaraan een Deel II heeft toegevoegd:

- Integriteitsbeleid
- Ontbinding van de overeenkomst wegens integriteitsschending
- Geheimhouding en Boete
- Mededingings-rechtelijke afspraken

- Evaluatie
- E-facturatie

Werken
Voor inkooptraject t.b.v. Werken, hanteert gemeente Amsterdam de Uniforme Administratieve Voorwaarden (UAV 2012). Deze voorwaarden worden opgesteld en beheerd door Stichting STABU in samenwerking met overheden, aannemers en daaraan gelieerde beroepsgroepen. Er is geen Amsterdamse variant van de UAV 2012.

Aangezien deze UAV 2012 al een marktstandaard is en regelmatig geactualiseerd wordt, is er geen noodzaak een andere AIV te hanteren. De AIV voor werken vallen daarom buiten scope van dit voorstel maar worden voor de volledigheid hier wel genoemd.

Gewenste situatie

De gemeente Amsterdam heeft ervoor gekozen voor de soorten inkoop Diensten en Leveringen én IT, de VNG-versies van de AIV te hanteren. Dit is in onderstaande tabel weergegeven:

Soort inkoop	Huidige AIV	Gewenste AIV
Diensten en Leveringen	Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de gemeente Amsterdam	VNG Model Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten (2024)
Informatie Technologie (IT)	Gemeentelijke inkoopvoorwaarden van IT (GIBIT) van de gemeente Amsterdam	Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023 (VNG)

De genoemde AIV worden van toepassing verklaard op alle inkopen die gemeente Amsterdam doet met betrekking tot de soorten inkoop die in de tabel zijn genoemd. Met alle inkopen wordt hier bedoeld: alle opdrachten die de gemeente Amsterdam schriftelijk verstrekt aan opdrachtnemers. Er zijn daarbij de volgende varianten denkbaar:

- Opdrachten voor Diensten en Leveringen met een waarde tussen € 1.000,- en € 50.000,-. Deze worden d.m.v. een schriftelijke inkooporder via AFIS verstrekt. De inkooporder tekst bevat standaard een verwijzing naar de van toepassing zijn de AIV. Indien een offerteaanvraag is gedaan, zal in het daarvoor beschikbaar gestelde template, een verwijzing zijn opgenomen naar de van toepassing zijnde AIV én kan een exemplaar van deze AIV als bijlage worden meegestuurd.
- Opdrachten voor Diensten en Leveringen met een waarde groter dan € 50.000,-. Deze opdrachten worden bij de Lead Buyers bekend gemaakt zodat een passend advies kan worden gegeven voor het te volgen traject.
  Voor een onderhands inkooptraject (enkel- of meervoudig) zal de inkoopadviseur de daartoe beschikbaar gestelde templates toepassen waarin verwijzingen zijn opgenomen naar de van toepassing zijnde AIV.
  Als het een Europese aanbesteding betreft, worden de daarvoor beschikbare templates gebruikt met verwijzingen naar de geldende AIV of wordt Mercell (Source-to-Contract) gebruikt waarin de standaard teksten verwijzen naar de geldende AIV.
- Alle opdrachten voor IT (niet zijn de ICT-diensten). Deze opdracht worden vooraf bij de Lead Buyer gemeld en op basis van het advies, wordt een onderhands inkooptraject of Europese aanbesteding uitgevoerd. Zowel op de via AFIS verstrekte inkooporders als in de gebruikte templates voor offerteaanvragen en aanbestedingsleidraden, wordt verwezen naar de geldende AIV (GIBIT).

Impact

Als gemeente Amsterdam de VNG AIV wil gebruiken voor opdracht m.b.t. Leveringen en Diensten én IT, zullen er verschillende handelingen moeten worden verricht. Deze handelingen moeten erop gericht zijn te borgen dat de nieuwe AIV voor de relevante collega's beschikbaar zijn, er kennis is over deze AIV, dat de tools (zoals AFIS, Mercell en templates) zijn aangepast en er geen misverstanden ontstaan bij de marktpartijen. De impact zal worden bepaald aan de hand van de volgende onderwerpen:

- Beleid
- Processen
- Tools en Templates
- Mens & organisatie

Beleid

In het inkoopstelsel is beleid ontwikkeld voor inkoop, contractmanagement en categoriemanagement:

- Opdrachtgeven en inkopen met invloed
- Handelingskader Contractmanagement voor Amsterdam
- Handelingskader Categoriemanagement voor Amsterdam

In beide Handelingskaders zijn geen expliciete verwijzingen opgenomen naar de huidige gebruikt Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeente Amsterdam. Deze Handelingskaders worden daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Aanpassing 1 In het inkoopbeleid te weten "Opdrachtgeven en inkopen met invloed" wordt wel verwezen naar zowel "Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de gemeente Amsterdam" als de "Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) van de gemeente Amsterdam". Deze verwijzingen staan op pagina 37 in het hoofdstuk Algemeen Kader en beginselen. Het inkoopbeleid zal daarom aangepast moeten worden zodat er verwezen wordt naar de VNG AIV.

Aanpassing 2 Gemeente Amsterdam communiceert haar inkoopbeleid via www.amsterdam.nl. Er wordt uitgelegd wat ons inkoopbeleid inhoudt, het document "Opdrachtgeven en inkopen met invloed" kan worden gedownload én de Algemene Inkoopvoorwaarden voor Diensten en Leveringen en IT kunnen tevens worden gedownload (via hyperlinks).
Het is daarom noodzakelijk deze twee hyperlinks aan te passen zodat de nieuwe AIV kunnen worden gedownload.

Aanpassing 3 Daarnaast worden de medewerkers van de gemeente Amsterdam geïnformeerd over instructies en formats aangaande het onderwerp inkoop. Op de intranetpagina "Instructies en formats – inkoopproces" onder Inkoop op SAM, wordt onder het kopje Voorwaarden verwezen naar de geldende inkoopvoorwaarden met een download-link. Hierop zal een aanpassing moeten worden gedaan.

Aanpassing 4 Tenslotte heeft gemeente Amsterdam haar versies van de AIV gedeponeerd bij de kamer van koophandel en betaalt daar jaarlijkse voor. De deponeringsdatum van zowel de AIV voor diensten en leveringen als de GIBIT is 27 mei 2020; opzeggen moet voor de deponeringsdatum plaatsvinden anders wordt het met een jaar verlengd.

Processen

Voor inkoop en categoriemanagement zijn procesbeschrijvingen opgesteld en vastgesteld. Momenteel wordt nog gewerkt aan de procesbeschrijving voor contractmanagement. Voor de goede orde wordt hierbij vermeld dat alleen de procesbeschrijvingen worden onderzocht die door team Inkoop en Financieel Beleid (IFB) worden onderhouden. Mochten er in de organisatie andere initiatieven zijn geweest om procesbeschrijvingen op te stellen waarin verwijzingen zijn opgenomen naar geldende AIV, dan zal dit d.m.v. de brede communicatie door de betreffende beheerders moeten worden aangepast.

Voor alle bovengenoemde IFB procesbeschrijving (al dan niet vastgesteld) geldt dat er geen verwijzingen zijn opgenomen naar de AIV. Er is daarom geen impact op deze beschrijvingen.

Tools en Templates

Tooling in de vorm van geautomatiseerde systemen die door inkoopadviseurs, contract- en categoriemanagers worden gebruikt, zijn de volgende:

1. Tenderned
2. Mercell (Source-to-contract)
3. AFIS

Ad 1. Tenderned : door inkoopadviseurs van Lead Buyer Fysiek wordt Tenderned gebruikt om de opdracht aan te kondigen, aanbestedingsdocumenten beschikbaar te stellen, de vragen gedurende de aanbesteding te ontvangen, de antwoorden te publiceren en de gunningsbeslissing bekend te maken. De daarvoor in te vullen informatievelden in Tenderned bevatten geen verwijzingen naar de AIV die van toepassing zijn. Deze verwijzingen staat in de beschikbaar gemaakte aanbestedingsdocumenten. Voor Tenderned is er daarom geen impact

Ad 2. Mercell (Source-to-contract): momenteel wordt Mercell door de overige drie Lead Buyers gebruikt wanneer zij Europese aanbestedingen uitvoeren. Dit gebeurt op twee manieren:

1) de opdracht wordt aangekondigd, documenten worden opgesteld buiten Mercell en (net als bij Tenderned) beschikbaar gesteld, de vragen en antwoorden worden afgehandeld en de gunningsbeslissing wordt bekend gemaakt of

Aanpassing 5 2) de opdracht wordt aangekondigd, de aanbestedingsinformatie wordt aan de hand van reeds ingerichte tekstblokken beschikbaar gemaakt, de vragen en antwoorden worden afgehandeld, de beoordeling wordt vastgelegd en de gunningsbeslissing bekend gemaakt. De genoemde tekstblokken bevatten verwijzingen naar de AIV van de gemeente Amsterdam. Deze verwijzingen moeten worden aangepast inclusief de beschikbaar gestelde AIV zelf.

Aanpassing 6 Ad 3. AFIS: de relevante functionaliteit die AFIS biedt, is voor het onderhavige onderwerp het bestelproces. Op het moment dat gemeente Amsterdam een opdracht wil verstrekken aan een opdrachtnemer (al dan niet met verwijzing naar een actief contract), zal dit leiden tot een inkooporder. Deze inkooporder wordt beschikbaar gemaakt voor de opdrachtnemer en vermeld de details van de opdracht, een aantal administratieve gegevens (zoals inkoopordernummer) en

vermeld dat er Algemene Inkoopvoorwaarden van toepassing zijn met verwijzing naar een algemene inkoop-internetpagina. De inkooporder-lay-out wordt momenteel aangepast dus het is zaak ervoor te zorgen dat de verwijzing blijft kloppen.

Naast de systemen worden documenten gebruikt in de communicatie over inkoop waarvoor templates zijn ontwikkeld. Zoals eerder is dit voorstel is gemeld, bevat een aantal templates verwijzingen naar de geldende AIV.

Aanpassing 7 Om te kunnen bepalen op welke templates een wijziging van gebruik van AIV impact heeft, zijn de gepubliceerde templates t.b.v. inkoop en contractmanagement onderzocht. Deze staan op verschillende plaatsen op SAM. Geconstateerd is dat in de volgende templates een verwijzing naar de geldende Amsterdamse AIV is opgenomen:

- Contractbepalingen voor rechtvaardig gebruik algoritmische toepassingen
- Model dataverwerking bij inkoop van ict diensten en producten
- Offerteverzoek enkelvoudig dienst levering
- Model raamovereenkomst dienst levering
- Model overeenkomst dienst levering
- Format inkoopstrategie levering en dienst
- Format aanbestedingsleidraad Openbaar

De aanpassingen en het aandachtspunt moeten een verantwoordelijke voor de uitvoering van de wijziging hebben op deze te kunnen realiseren. In het overzicht hieronder wordt dit per aanpassing en voor het aandachtspunt aangegeven.

#	Aanpassing / aandachtspunt	Omschrijving	Verantwoordelijke voor uitvoering	Opmerking
1	Inkoopbeleid	Het document Opdrachtgeven en inkopen met invloed zal naar de juiste AIV moeten verwijzen	Adviseur Inkopen met Invloed	Vaststellen stand van zaken rond nieuwe versie inkoopbeleid
2	Amsterdam.nl/inkoop	De verwijzing naar de te downloaden AIV's op amsterdam.nl zullen aangepast worden.	Adviseur Inkopen met Invloed	Samen met communicatieadviseur zorgen voor aanpassing links en beschikbaar maken juiste AIV versies
3	SAM	De verwijzing naar de te downloaden AIV's op SAM (onder Inkoop -> Instructies en formats) zullen aangepast worden.	Adviseur Inkopen met Invloed	Samen met communicatieadviseur zorgen voor aanpassing links en beschikbaar maken juiste AIV versies
4	Deponering	De deponering van de AIV's van Amsterdam, moeten worden opgezegd	Jurist DJZ	Er moet vóór 27 mei worden opgezegd anders nog een jaar door
5	Mercell teksten	De standaard teksten in Mercell zullen de juiste verwijzingen naar de geldende AIV krijgen.	Beheerder Mercell	Inkoop van Lead Buyer Bedrijfsvoering zal op basis van (aanpassingen in de) aanbestedingsdocumenten, overeenkomstige teksten in Mercell wijzigen.
6	Aandachtspunt lay-out inkooporder	De ontworpen layout voor de inkooporder zoals deze vanuit AFIS wordt aangemaakt, moet rekening houden met de verwijzing naar de geldende AIV.	Task Force I/CM	De taskforce is tot medio 2025 betrokken bij dit onderwerp. Borgen dat aansluiting bij de (door)ontwikkeling van AFIS is geregeld.
7	Aanpassen templates	De gepubliceerde templates waarin verwijzingen zijn opgenomen naar AIV, worden aangepast.	Beheerteam templates	Het beheerteam zal op basis van een verzoek de gevolgen bepalen voor de templates, deze aanpassen en vaststellen. Tenslotte worden de nieuwe templates gepubliceerd.

Bovenstaande aanpassingen en aandachtspunten zijn door verschillende collega's opgepakt. Om ervoor te zorgen de activiteiten tijdig en consistent worden uitgevoerd, wordt hierop centraal op gestuurd. Deze sturing wordt uitgevoerd door team IFB.